

Пліточка

Іван Крилов

Хоч я і не пророк,
Та як метелика, що біля свічки в'ється,
Побачу, то мені пророцтво удається:
Обпалить крильця він в найближчий строк.
Це приклад, друже мій, для тебе і урок:
Усім би згадувать про нього хоч і зрідка.
Невже вся байка тут? — спитаєш; відповім:
Ні, це ще тільки приповідка,
А байка буде вслід за цим,
І я мораль її заздальгідь розкрию.
Та сумнів твій новий я добре розумію:
Боявсь короткості, тепер же ти
Боїшся довготи.
Що ж, друже, потерпи і май надію!
Хоча не потаю,
Що я на старості базікалом стаю;
Густішають на осінь тучі,
А сиві люди — балакучі.
Але щоб не забути важливих дуже справ,
Ти вислухай: я від людей чував,
Що, забуваючи малі провини,
За них себе прощає всяк
І каже так:
Це ж пустощі, як у дитини!
Та до падіння нас ті пустощі ведуть,
Стають нам звичкою, а далі, крок по кроку,
Зростають пристрасно і тягнуть до пороку,
І ми ступаємо на згубну путь.
Щоб ясно міг ти уявити,
Чим самопевність нам бува страшна,
Дозволь мені себе ти байкою розважить.
Тепер із-під пера сама іде вона,
І може стать в пригоді, як то кажуть.

Колись на березі ріки,
Гроза для царства водяного,
Притулок мали рибаки.

В воді, близесенько від берега крутого,
Весела Пліточка жила.
Моторна і на вдачу гриста.
Не боязка була та Пліточка сріблиста:
Круг вудочок вона крутилась, як бджола,
Отож не раз її, а з нею й чисті води.
Рибалка гнівно кляв, бо, ждавши нагороди
За довгий свій терпець, очей від поплавка
Не відриваючи, вже думав: О! береться!
Взялася! — Що ж? Смикнув — гачок без
черв'яка.
Пустунка, річ ясна, із рибака сміється,
Наживку з'їла, далі в'ється,
І, хоч би що, одурить рибака.
"Послухай,— каже їй Краснопірка-сестриця,-
Таке, їй-богу, не годиться!
Чи ж мало є тобі води,
Що ти все крутишся поміж вудками?
Боюсь, що скоро ти розлучишся із нами,
Що ближче до вудок, то ближче до біди.
Чи вийде завтра так, як пощастило вчора?"
Та умовлять дурних — це ж діло-бо пусте!
"Ет! — каже Пліточка на те,-
Чи я ж короткозора?
Хоч хитрі рибаки, але відкинь ти страх!
Читаю все я в їх очах.
Он бачиш вудку? Он і друга там, сестриці!
А он іще, іще! Тепер лише дивіться,
Свою вам спритність доведу!"
І круг вудок заметушилась;
Рвонула там і там, на третій зачепилась
І, ах, потрапила в біду!
Далось запізно їй дізнати,
Що краще б небезпек раніше уникати.